

og mest elegant monterede Hoteller byde deres Piger de frygteligste Hummere at bo i, saaledes at der vil være god Grund til at skærpe de Bestemmelser, der gældede med Hensyn til Boliger for Tyendet. Jeg skal i Anledning af de Udtalelser, der ere faldne om dette Tilsyn, sige, at i Aarhus er Sundhedskommissionen meget streng i sine Paabud med Hensyn til Indretningen af Pige- og Karlekamrene i Husene og har gentagende kasseret Tegningerne, naar disse Kamre vare af den Beskaffenhed, at de hørte til de daarligste Rum i Husene, ligesom man overhovedet forlanger, at Piger og Karle ikke maa have Kamre paa Loftet, men skulle have deres Værelser i umiddelbar Forbindelse med den Lejlighed, Herskabet bebod. Jeg tror, at her er meget at gøre, og jeg glæder mig over, at den højtærede Minister pegede paa dette Forhold og udtalte, at her var noget at rette.

Det glæder mig i det hele taget, at Justitsministeren gør de Indrømmelser, han gør over for mine Bemærkninger i denne Sag, og jeg haaber, at det Forslag, der maatte blive fremlagt, maa blive i Overensstemmelse med den højtærede Justitsministers Udtalelser i denne Sag. Jeg er dog selvfølgelig ikke enig med den højtærede Justitsminister i alle hans Udtalelser vedrørende denne Sag. Naar den højtærede Justitsminister saaledes taler om Hustugten og synes at mene, at det maaske kunde være i en Tjenestedrengs egen velforstaaede Interesse, at han fik nogle Klø i Stedet for at blive anmeldt for Politiet, saa tror jeg, at de Folk, der klø deres Tjenestedrenge og -piger, gøre baade det ene og det andet; de gode; de fornuftige, de humane Husbonder prygle overhovedet ikke.

Den højtærede Justitsminister gav en Række Indrømmelser, for hvilke jeg altsaa kvitterer og takker, og jeg glæder mig ikke mindre over de Udtalelser, der ere faldne fra Venstrepartiets Ordfører her i Salen; thi ogsaa de bære Vidnesbyrd om, at man fra den Side vil fremad og vil bort fra en Række af de hemmende, snærende og, jeg vil for Resten sige, slaviske Bestemmelser, der findes i vor Tyendelov. Venstrepartiets Ordfører gjorde nogle Bemærkninger til mig i Anledning af, at jeg havde fremhævet, at det var naturligt, at det var Socialdemokratiet, der tog denne Sag op, og sagde, at jeg havde selv leveret Beviset for, at Venstre interesserede sig for denne Sag. Ja, jeg har givet enhver sit i denne Sag, men jeg

vil dog fremhæve, at det forekommer mig, at der har været mindre Interesse hos Venstre og hos Bondestandens Repræsentanter for denne Sag i de sidste 10 Aar, end der blev vist i en tidligere Tid. Det staar maaske i Forbindelse med den almindelige Interesse, der har været hos Bondestanden for Etablering og Udvikling af de økonomiske Foretagender, der knytte sig til vort Landbrug, i hvert Fald ved jeg ikke af, at der i Venstrepressen, som jo dog, det tør man vel nok sige, i væsentlig Grad er Talerør for Venstre, er fremkommet Artikler og Afhandlinger vedrørende Tyendeforholdene, der kunne give en Ret til at tro, at man fra den Side stærkt interesserede sig for disse Forhold. Tyendeforholdene have derimod givet Anledning til Omtale og Kritik, jeg indrømmer en meget skarp Kritik, i den socialdemokratiske Presse, og nu kan man jo fra de Herrers Side sige, hvad man vil om denne Agitation, jeg tror dog, man billigvis vil indrømme os, at vor Kritik og Omtale af Tyendeforholdene, af de slette Karlekamre, af den daarlige Kost, af den hundske Behandling, og hvad dermed staar i Forbindelse, har bidraget til at skabe en offentlig Mening for, at vi faa en Ændring paa dette Omraade, en saa stærk offentlig Mening, som der ikke tidligere har været. Og jeg maa sige til det ærede Medlem for Vestervig (Barner), der havde Ordet, at over for det ærede Medlem og det Parti, hvortil han hører, føler jeg mig endnu mere kaldet til at sige, at her har Socialdemokratiet i hvert Fald Fortjenester frem for det Parti, hvortil det ærede Medlem hører, thi jeg ved ikke af, at Højre og Højres Presse have talt om denne Sag, og have de endelig talt eller skrevet om denne Sag, have de i Reglen forsvaret netop de daarlige Forhold, der fandtes baade paa Land og i By. Det er gaaet her, som det er gaaet med den demokratiske Presses Kritik af Forholdene inden for Militæretaten, at hver Gang der i Venstrepressen eller i de socialdemokratiske Blade er fremkommet nogen Kritik af den Maade, hvorpaa de underordnede, de menige blev behandlet, forsvarede Højrepressen det. Det samme gentager sig over for Tyendeforholdene, hver Gang vi have taget et Forhold frem til Beskuelse, navnlig angaaende en eller anden Godsejer, der behandlede sine Folk ilde, talt om de Kontrakter, der bødes Folk, har Højres Presse straks været der og forsvaret Arbejdsgiverne uden Hensyn til, hvorledes Forholdene i øvrigt vare. At det ærede Medlems personlige Stilling er